

КЫРГЫЗ-ТҮРК "МАНАС" УНИВЕРСИТЕТИ
Гуманитардык факультети
Педагогика Бөлүмү
Курстун программасы

www.manas.edu.kg

Курстун коду	Курстун аты (Кыргызча)	Курстун аты (Түркчө)	Семестр	Апталык саат	Кредит	ЕКТС
PDR-204	ПЕДАГОГИКАЛЫК-ПСИХОЛОГИЯЛЫК КЕҢЕШ ЖАНА КӨМӨК I	REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA I	4	3 + 0	3	3

Курстун деңгээли	Бакалавр
Курстун түрү	Талаптуу
Координатор	Ага Окутуучу Др. Кадиян БООБЕКОВА
Курстун мугалими	
Курстун тили	Кыргызча
Жардамчылар	Хасан Ыылмаз
Аудитория	İİBF-526
Курстун максаты	Гуманитардык факультеттин Психологиялык- педагогикалык кеңеш-көмөк бөлүмүнүн студенттери үчүн психологиялык кеңеш берүү сабагынын башка сабактарга байланышы билинип, айырмасынын такталышы, негизги темалары тууралуу маалымат берилет. Мектепте балдардын сабак окууда, же башка учурда кыйналган абалдары, мугалим менен окуучунун арасында мамиле, психологиялык консультация, кеңеш өзгөчөлүктөрү, группада кеңеш берүү иштери, башталгыч жана орто класстарда, университеттерде консультация берүү, окуучуну борборго алган кеңеш кызматтары, сыяктуу темалар каралат. Инсан жүрүш-турушунда түрдүүлүк, нормалдуу жана девианттык жүрүш- туруштар, коомдогу байланыш, личносттук өзгөчөлүктөр темалары өтүлөт. Бул сабакта алган маалыматтардын турмушта колдонулушу, психологиялык кеңеш- көмөк, консультация кызматтары, кесиптик этика, негизги принциптери, изилдөө методдору методдору менен таанышып, алган билимин өз жашоолорунда, кесибинде колдонушу үйрөтүлөт.

Колдонулуучу адабияттар

Колдонулуучу адабияттар	Адабияттын түрү
1 Başaran, İ. E., " Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik", Pegem yay. Ankara, 1999.	Китеп
2 Güven, M., (ed), Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Anı yayınları, 4. Baskı, 2012.	Китеп
3 KAĞITÇIBAŞI, Çiğdem., "Aile ve Kültür", İÜ yayınları, İstanbul, 1996.	Китеп
4 Kuzgun, Y., " İlköğretim Okullarında Rehberlik", AÜ yayınları, Ankara, 2001	Китеп
5 Özgüven, İ.E., Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışma Ve Rehberlik, PDREM yayınları, Ankara,1999	Китеп
6 Psychology today.1991	Китеп
7 Roberts Feldman. Understanding Psychology, 2 ed.1990	Китеп
8 Tan, H., "Okullarda Rehberlik", İÜ yayınları, 8. basım, İstanbul, 1997	Китеп
9 Y. Kuzgun, İlköğretimde Rehberlik, Ed. Nobel yayın dağıtım, Ankara, 1999	Китеп
10 Yeşilyaprak, B., İlköğretimde Gelişimsel Rehberlik, Morpa yayınları, İstanbul,	Китеп
11 Yeşilyaprak, B., Psikolojik danışmanlık ve Rehberlik, PegemA yayınları, Ankara,2012.	Китеп
12 Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте. М., 1968.	Китеп
13 Валлон А. Психическое развитие ребенка. М., 1967.	Китеп
14 Валлон А. Психическое развитие ребенка. М., 1967.	Китеп
15 Выготский Л.С. Вопросы теории и истории психологии//Собр.соч. - т.1. - М: Педагогика, 1982.	Китеп
16 Ительсон, Лев Борисович., Лекции по общей психологии, Уч. Пос., Москва-Минск, АСТ-Харвест, 2002	Китеп
17 Минбаев К. Адам психологиясы. - Ош, 2000	Китеп
18 Осорина, М. В., «Секретный мир детей», СПб, Юрист. 1997.	Китеп
19 Психология человека от рождения до смерти // под ред. Реана А.А. - СПб., 2002	Китеп

Жетишилчү жыйынтыктар

1	Мектепте балдар ар дайым башкалар менен мамиле куруп, айланасында ар дайым башка балдар болот. Андыктан башкалар менен кандай байланыш кура алат? Мектепте бала сабак окугандан жадаса, достору менен мамиле кура албаса, мектепке жана айланасына ыңгайлашуу проблемасы болсо, белгилүү бир колдоо көрсөтүүнү талап кылат. «Психологиялык кеңеш» түшүнүгү окуучулардын ар биринин жекече же группалык түрдө бири-бирине мамилеси, жүрүш-турушу, жактырган нерселери, бир нерселерди тандоосу, каалоосу, жасаган иш аракеттери тууралуу маалымат берилет.
2	Окуучулар мектепте класстын ичинде, группанын ичинде, жалгыз же үйдө үй бүлө мүчөлөрү жана достору менен ар дайым байланыш курайт. Студенттер үй бүлө жана маданият, коомдун басымы, салттар, мугалимдер менен сүйлөшүү, алардын ар түрдүү кружокторго катышкан окуучулар, жүрүш-турушуна, үйрөнүүсүнө, табитине, психологиялык жана акыл/ интеллект жактан өнүгүүсүнө таасири, жекече өзгөчөлүктөр, кызыгуу, жөндөм, кесиптик багыт берүү, кесиптин инсан жашоосунда мааниси, орду, коомдук жүрүш-туруш жана коомго жараша жүрүш-туруш өзгөчөлүктөрү тууралуу кенен маалымат берилет.
3	Психологиялык- педагогикалык кеңеш, консультация, көмөк иштеринин башталгыч класстарда, орто класстардын окуучуларына жана жогорку окуу жайларынын студенттерине берилиш өзгөчөлүктөрү маалымат алышат. Айрыкча балдарда көрүлгөн девианттык жүрүш- туруш, ыңгайлашуу, бир жерге көнүү проблемалары, агрессивдүүлүк, ашыкча стресс, көңүл буруунун аздыгы, боштук, үйрөнүүдө кыйналуулар, уялчаактык, таарынчактык, тартынчаактык, ызакорлук, кекечтик, ачуулуулук, урушчаактык же өтө боштук, баарына макул болуучулук, ээрчимелик, өзүнө ишенбөө сыяктуу абалдарды изилдеп, ал проблемаларды чечүү жолдору, психологиялык кеңеш, консультация берүүнүн принциптери, методдору, жекече жана группага кеңеш берүүдө пайдаланган техникалар, кесиптик консультация жана мектеп психологунун жардамына кайралуу сыяктуу маалыматтарды үйрөнүшөт.
4	Мектепте балдар ар дайым башкалар менен мамиле куруп, айланасында ар дайым башка балдар болот. Андыктан башкалар менен кандай байланыш кура алат? Мектепте бала сабак окугандан жадаса, достору менен мамиле кура албаса, мектепке жана айланасына ыңгайлашуу проблемасы болсо, белгилүү бир колдоо көрсөтүүнү талап кылат. «Психологиялык кеңеш» түшүнүгү окуучулардын ар биринин жекече же группалык түрдө бири-бирине мамилеси, жүрүш-турушу, жактырган нерселери, бир нерселерди тандоосу, каалоосу, жасаган иш аракеттери тууралуу маалымат берилет.
5	Окуучулар мектепте класстын ичинде, группанын ичинде, жалгыз же үйдө үй бүлө мүчөлөрү жана достору менен ар дайым байланыш курайт. Студенттер үй бүлө жана маданият, коомдун басымы, салттар, мугалимдер менен сүйлөшүү, алардын ар түрдүү кружокторго катышкан окуучулар, жүрүш-турушуна, үйрөнүүсүнө, табитине, психологиялык жана акыл/ интеллект жактан өнүгүүсүнө таасири, жекече өзгөчөлүктөр, кызыгуу, жөндөм, кесиптик багыт берүү, кесиптин инсан жашоосунда мааниси, орду, коомдук жүрүш-туруш жана коомго жараша жүрүш-туруш өзгөчөлүктөрү тууралуу кенен маалымат берилет.
6	Психологиялык- педагогикалык кеңеш, консультация, көмөк иштеринин башталгыч класстарда, орто класстардын окуучуларына жана жогорку окуу жайларынын студенттерине берилиш өзгөчөлүктөрү маалымат алышат.
7	Айрыкча балдарда көрүлгөн девианттык жүрүш- туруш, ыңгайлашуу, бир жерге көнүү проблемалары, агрессивдүүлүк, ашыкча стресс, көңүл буруунун аздыгы, боштук, үйрөнүүдө кыйналуулар, уялчаактык, таарынчактык, тартынчаактык, ызакорлук, кекечтик, ачуулуулук, урушчаактык же өтө боштук, баарына макул болуучулук, ээрчимелик, өзүнө ишенбөө сыяктуу абалдарды изилдеп, ал проблемаларды чечүү жолдору, психологиялык кеңеш, консультация берүүнүн принциптери, методдору, жекече жана группага кеңеш берүүдө пайдаланган техникалар, кесиптик консультация жана мектеп психологунун жардамына кайралуу сыяктуу маалыматтарды үйрөнүшөт.

Курстун планы

Апта	Темасы
1. Апта	Психологиялык кеңеш-көмөк, консультация жана анын изилдеген темалары. ППКК максаты, милдети, принциптери, Психологиялык- педагогикалык кеңеш кызматтары.
2. Апта	Психологиялык- педагогикалык кеңеш-көмөк сабагынын башка сабактар жана илимдер менен байланышы. Мектептеги иш аракеттердин анализинде психологиялык кеңеш, консультациянын мааниси. Окуучулардын үйрөнүү, мектепке көнүү, чөйрөгө ыңгайлашуу проблемалары.
3. Апта	Башталгыч класстарда психологиялык кеңеш кызматтары. Окуучулардын талаптарына жараша психологиялык кеңеш, консультация берүү. Окуучунун мектепке көнүүсүндө жана сабакта ийгилигинде психологиялык көмөктүн мааниси.
4. Апта	Балдардын жана өспүрүмдөрдүн физиологиялык, психологиялык, сезимдик жана менталдык өнүгүүсү.
5. Апта	Мектептеги байланыш, достуктар. Байланыш жана андагы проблемалар. Окуучулардын жекече өнүгүүсүндө багыт берүү мугалим - окуучу байланышы. Сый мамиле, чын дилден айтуу, эмпатия.
6. Апта	Личностту таануу жана ал тууралуу маалымат топтоо техникасы. Интеллектуалдык, шык, жөндөм, кызыгуу, «Мен» түшүнүгү, керектөөлөр, үйрөнүү стилдери, маданий өзгөчөлүктөр. Личносттун өнүгүүсүнү белгилеген өлчөө куралдары. Психологиялык баарлашуу, кеңеш, психологиялык тесттер.

Курстун планы

7. Апта	Өзүн урматтоого үйрөтүү, мен түшүнүгүнүн калыптандырылышы, идеалдуу Мендик, үйрөтүү аркылуу өзүн-өзү сыйлоону үйрөтүү, класста жасала турган иштер. Группада психологиялык консультация жана кеңештер.
8. Апта	Предметтик мугалимдердин окуучулар менен иштөөсү. Үйрөнүүдө «биз» аң сезиминин болушу. Орто мектептерде психологиялык кеңеш кызматтары жана университеттерде студенттерге кеңеш берүү борборлору. Психолог менен окуучу арасында ишенимдин болушу, консультацияда этика эрежелери. Жашыруундук принциби.
9. Апта	Ара сынак
10. Апта	Кесиптик өнүгүүгө таасир тийгизген көрүнүштө жана кесип тандоодо жаштын мааниси. Карьердик пландоонун пайдалары, кесиптик жетилүү, кесипкөйлүк, өлкөбүздө карьердик билим берүүнүн зарылдыгы.
11. Апта	Байланыш куруу жана угуу. Актив угуу, жооп берүү, реакциясын билдирүү, дене тилинде жооп, мимика, жест. Сезимдерди билдирүү, кызыктыруу жана көңүл бурдуруу механизмдери, пикир келишпестик, түшүнүктөрдүн алмашуусу.
12. Апта	Конфликтти чечүү жолдору, конфликтке болгон реакциялар, качуу, тоскоол болуу, өзүн коргоо, урушуу механизмдери. Элдештирүү, ролдор жана чөйрө. Баарлаша албоо, проблема чечүү жолдору.
13. Апта	Үй бүлөлөрдүн билим берүү процессине катышуусу, үй бүлө- мектеп бирдиги. Жөндөмдөө балдар. Баланын жөндөмүнүн өнгүүсүнө колдоо көрсөтүү жана чөйрөнүн таасири. Мектептеги теңтуштары, кошуналар, жакын жана узак чөйрө. Балада өзүнө ишеничтин пайда болуусу.
14. Апта	Психологиялык кеңеш- көмөктүн өнгүүсү жана проблемалар. Өлкөбүздө ППКК кызматтарынын зарылдыгы, тоскоолдуктар жана өнүктүрүү жолдору.
15. Апта	ППКК кызматтарынын баалануусу. Психологиялык кеңеш, психотерапия. Психологиялык проблемалар. Девианттык жүрүш-турушу болгондор менен иштөө жолдору.
16. Апта	Финал сынагы.

Баалоо

Баалоо каражаты	Саны (даана)	Үлүшү (%)	Жалпы үлүшү
Арасынак	1	40	40
Финал сынагы	1	60	60